

TEVYNE

Organas Susivienijimo L. A.

N. 10 Philadelphia, Pa. Kovo 9 diena 1901 m. metas VI.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

THE WEEKLY.

"TEVYNĖ" "FATHERLAND"
Organ of the Lithuanian National Alliance.
PUBLISHED EVERY SATURDAY
at 31 N. 9th str. Philadelphia, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

Publisher Rev. A. Kaupas.

All communications should be addressed:
Rev. A. Kaupas 114 Theodore str.
Scranton, Pa.

Rates of Advertising.

one inch, once.....0.50
one inch, one month.....\$1.00
one inch, per year.....\$10.00

"Tėvynė" ne sąnariams Susivienijimo kasztuoja per metą \$1.00.

Korespondencijas reikia siųsti ant antraszo.
REV. A. KAUPAS 114 Theodore str
Scranton, Pa.

ADRESAI.

Susivienijimo L. A. centralizkos vyriausybės.
Prez. kun. Kaupas 114 Theodore str.
Scranton, Pa.

Vice-prezidentas: A. Daniseviczius
630 W. Centre str. Mahanoy City, Pa.

Kasierius: K. Radzeviczius
121 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius: T. Astramskas,
31 N. 9th. str. Philadelphia, Pa.

Peržiūrėtojai kasos: Rev. A. Milukas
Shenandoah, Pa.

S. Pranis, Newark, N. J.

Žinios isz pasviečio.

Maskolija.

Didis nevidonas Maskolijos studentų ministeris apszvietos Bogalievoff tapė szautas per Karpaviczių

Peterburge po du kartu, bet neužmuszė tik suzeidė. Karpaviczius likosi aresztavotas.

Maskolija užmeta svarbią kvestiją Kinijaj, kad Kinija suvisaj nesilaiko sutarties kokią padarė reikaluose provincijos Mandžurijos.

Peterburgas, 4 Kovo. Studentas Karpaviczius kurs szovė į apszvietos ministerį Bogolepoffą, tapė atvestas isz kalėjimo priesz tirinėtojus, ir klaustas, ar jis turi kokius susinesimus su kitais draugais, kurie gal paliepė jam nuszaui apszvietos ministerį. Karpavyczius užsigynė, kad jokių suokalbių su nieku neturėjęs niekados ir neturi. Policija apreiszkia, kad buk tai buvus slaptinga draugystė susidedanti isz 25 studentų lenkų ir ruskių kur prigulėjęs ir Karpaviczius, pagal anų nubalsavimą Karpaviczius turėjęs szaut į ministerį.

Karpaviczius nuo to užsigynė ir tapė vel į kalėjimą nugabentas.

Daktarai mena, kad ministeris vargu pasveiksės. Cerkvėse užsakyta melstis idant ministeris pasveiktų.

Peterburgas, 5 Kovo. Jenerolas Orlow vadas maskolizkos kariumenės Mandžurijoje, taps sudytas per karizšką teisdarystę už nepaklausymą prisako vyriausio jenerolo Grodekovo kaipo aukszcziausio maskolizkos kariumenės virsziniko Kinijoje.

Caras gavęs žinę apie nepaklausymą to jenerolo, mislijo nubausti Orlovą tik disciplinarizškai iszvangdamas skandalo, bet ministeriai pasiprieszino; reikią svetui parodit, kad Maskolija disciplinarizšką bausmę jau nevartoja.

Afrika.

Pasklido pagarsinimai laikraszcziuose, kad burų vadas Botha pakliuvęs jau į rankas anglų, bet dar vėla isz nusidžiaugimo Anglijos, matoma tik melagystė, nes laikraszcziai pranesza kad jenerolas De Wet su 2,500 narsių burų, suviliojo anglikus ir jį vaikosi, bet niekur nepagau-na. Jenerolas De Wet, kaip lydeka slidžiai prasmukęs pro pajiegas anglų, grasina nesitikėtais užpuolimais ant anglų Oranijoje.

Paskutinis dar susirėmis apie Kap, užmuszę burai 20 anglų, o 60 paėmę į nelaisvę.

Buk jau esanti netolima užbaiga karės burų su anglais Afrikoje, bet kiek galima tikėtis ant teisybės praneszimų, sunku spėti.

Kinija.

Li Hung Chang padavė europizskiams plenipotentam formalizšką protestą priesz Maskoliją, kad anoji neteisingai užgrėbė provinciją Mandžuriją, užprotestavojo teipgi priesz užėmimą per europiecius visų randa-vų palocių Pekine.

Tuszczias pasiskundimas priesz vilkus ant vilkų.

Turkija.

Sultonas prisakė iszsiųsti 50,000 kariumenės ant rubezių Bulgarijos. Tas paliepinas atsitiko isz priezasties prisiųstų žinių apie pakilusį maisztą Macedonijoje, kurs esąs vien pradžia didės roles bandistų.

Macedonijoje suaresztuota daugel bulgarizskų aficierų, kunigų ir pirklių, buk jie prigulėję prie pakurstymo maiszaties.

Austrija.

Viedniuje parlamento stuboje vel pjuvynės kilo 27 Vasario.

Vokiečiai užprotestavojo prieš kalbas tautų, o czeikai pasiprieszino, ir isz to kilo net pesztynės tokios, kad prezidentas turėjo rodas uždaryti.

Portugalija.

Visoje Portugalijos szalyje, žmones sujudę priešzai zokoną jezuitų.

Sujudimas paplyto isz priežasties agitacijų priešz zokoninkus.

Iszpanijoje tas pats lermas kyla ant zokono jezuitų, ir kaip užsibaigs nežine! Gal kiltie didis sumiszimas.

Lietuviai Amerikoi.

Philadelphiajos lietuviskos draugystės pirmiaus atsiszaukė per „Tėvėpnę“ kad turi pažadėję aukas del gelbėjimo iszvarytų Maskolijon isz Lietuvos kankintinių, bet kad tapė iszrinkta komitetas isz ne po draugyszių noro, del to nesiuntė.

Dabar buvęs Susivinyjimo XV seimas atidengė fondą del kankintinių, ir pinigai galima siųsti pas Susivienijimo kasierių, nežine kodel pirmiaus pasizadėję aukauti draugystės prizadus nekeliu. M.

Rengiamas iszeiti naujas lietuviskas laikrasztis „Lietuvis“ kurio iszduotojum p. A. Jocis gal vis dar netrukus pasirodys, nes pirmiaus redaktoriaus negavo; dar jau redaktoriaus atvažiavo.

Laukema pasirodimo naujo sądarbininko ant lietuviszkos dirvos.

Kriauczių darbai po biskį gėrinasi nes apie Sausį ir Vasarį, visad silpnai kriauczių darbai eina, teip ir szimet.

Cleveland, O. Darbai eina gerai; dirba geriau nekaip pereitą vasarą. Szviežiam atvažiavus teipgi galima gauti darbą. Uzdarbiam nelygus, nuo 1.25 augsztyn; isz tų paczių lietuvių randasi kad uždirba pe \$3.00 į 10 adynų. Geležinių bei plieninių dirbtuvių daugiausiai. Ne-

mažai lietuvių dirba karszapėje; užpelno į 10 ad. \$1.60 c. ir daugiau.

Muldrų straikas jau užsibaigė. Tęsėsi jis nuo nuo pereito berželio. Darbiuinkai laimėjo..

Visos faundrės pradės pilnai dirbti, bet iki sziam laikui mažesnės faundrės nedirba del straikų.

26 Sausio 1901 m. atvažiavo kun. J. Jankus ir užėmė lietuvių parapiją Clevlende. Apsigyveno 38 Perry st. Naujas prabaszcius ketina rupintis kuoviaičiausiai pastatyt bažnyčią, nes savos dar neturime. Užstojus pasninkui ketina pradet pinigus rinkti ant bažnyczios. Pasidauginus lietuviams, szv. Petro koplyczia yra permaža; todėl randavojeme Katedros koplyczią iki savo pastatysime.

P. Skunskis,

Sukaktuvėms 100 metų nuo gimimo garsaus vyskupo Volonczausko pagal „Saulės“ praneszimą įplaukė ant iszdavimo atmincziai Jo rasztų teip:

Prizadėti pinigai jau sudėti ant rankų kasieriaus.

Iki pirmai dienai Kovo, priėmiau ant Jubilėjnio Vysk. M. Valancziaus rasztų iszleidimo pinigus nuo sekanczių ypatų:

Kun. S. Pautienius, Mahanoy City (ty Pa. \$50.00

Kun. J. Dielinikaitis, (Mt. Carmel, Pa. 15.00

D. T. Boczkauskas, Mahanoy (City, Pa. 15.00

J. P. Mahanoy City, Pa. 1.00

Jurgis Kalėda 1.00

A. Žiugžda Mahanoy City 1.00

Kun. P. Abromaitis, She- (nandoah, Pa. 25.00

V. Rynkevicze, Mahanoy (City, Pa. 10.00

Kun. A. Kaupas, Scran- (ton, Pa. 10.00

Kun. A. Milukas, Shenan- (doah, Pa. 10.00

V. D. Chmieliauckas, She- (nandoah, Pa. 10.00

V. J. Stagaras 5.00

\$153.00

V. J. Stagaras, Izdininkas.

Priceburge užsimezgė dar nauja draugystė, kuri vadina save „Draugystė Ukiszka“, jos mieriai, ukę tarp savęs parengt, ir ukėmis gelbēt, nes kolionistai esą reikalingsiausi. Kolionistų tokių draugysten, gali prisiraszyti lenkai, lietuviai, rusinai ir slovakai; mitingas atsibuna salėje Stanislovo Kechlerio ant ulyczios Main.

Sekr. J. Rapailo.

Kolionijas lenkai jau turi nemažas, apsėdę, kaimus skaitanczius po kelis deszimts ukininkų, lenkiszki kolionistai turi savo parapijas ir mokslaines, lenkiszki kolionistai jau pagarsėję yra kad per darbsztumą savo ant farmų yra žmonės naudingi szalia, užauginai gražius gyvulius ir javus, bet lietuvių kaip tik keliolika yra žinomų farmerių, o daugiau kad kur yra, tai niekas nežino ar jis lietuvis ar kas kitas. Lietuviai kad apgyvent kruvoje, netol viens kito, kur ant farmų bijosi, turbūt iszgazdino po szimts knipelių nepasisekimas Arkansuose, ar gal ten anot „Saulės“ arkansu gyvatės?!

Yra farmerių lietuviszkų, kurių tartum niekas nežino, gyvena tarpe vokieczzių arba anglų, ir tas žmogus kad ir pranesztų kiek apie farmas, tai ar tikės kas, kad sikį Arkansai kitus iszgazdino?

Gyvena vienas žmogelis ant farmos Pomeranijoje Jerses Valstijoje, jis nors atsiskyręs ten vienas, bet priguli į Susivienijimą L. A. ir teko man su juom kalbėti, jis sako: „Kam reikėtų žmonėms jieszkoti farmų tolimuose krasztuose, kad jos po nose yra? Asz nieko apie farmas czion nežinodams, bet prie jų palinkęs, turėjau pinigų nors, bet sunkiai pradėjau, o kad butų kas mane pamokinęs, ir iszreiszkęs kaip reik daryti, butau suvisai vargo nematęs, nes įgyti gabalą žemės, ir ant jos gyvenimą daryti neyra teip sunku, jeigu tik žmogus žinotum szaltinius kuriais galima naudotis; dabar jau apsigyvenęs, viską pamacziau kaip einasi, ir ką reikia daryti, tai ir kitam gata;

vas parodavęti kas link ne sunkaus įgyjimo farmas."

Tokius žodžius žmogus man išreiszkęs, kalbėjo paskui placziaus apie visą buvę farmerių, kurs ant žinios faktų kaip ant aszies sukasi.

Gyvena apielinkėje toje daugiausia vokiszki farmeriai, o anglų labai mažai. Mat vokiecziai visur prie ukių gabesni.

Priceburgo draugystė sako: Tik su kolonijoms vyrai ištruksim iš kapitalistų nagų. Ir tas teisybė, kad ant ukės budams mažiaus pils uždarbį kizenen kapitalisto, o daugiaus ramybės turės po savu stogu.

Argi niekad lietuviai ne kibs prie ukiszko gyvenimo tarp kurio nuo mažumėlės užaugę. P. T.

Isz Susivienijimo dirvų.

Gauname gromatąs, kad nekuriose draugystėse kurios naudojasi chartieriu Susivienijimo, kada buna prezidentais neprigulinti visai į Susivienijimą, tai jie prilaidžia reikalus tik draugystės, o Susivienijimo sąnarių reikalus, paliekt kas žin kur, tokiu budu sąnariai pagal kurių į Susiv. prigulėjimą ir draugystė Charteriu naudojasi likdamiesi be savo rodų, net užmokestį suvilkina.

Jeigu draugystėje priguli didesnė pusė sąnarių į Susivienijimą, tai vertėtų ir virszininką iszrinkti iš sąnarių tų, kurie yra Susivienijimo sąnariais.

Teipgi turime praneszt Susivienijimo kuopų sąnariams tiems, kurie renka doklę, kad aiptol nepasilikinėtų pagal savo norą kasztus už ką bent iš sąnarių doklės įmokėtos, nes liekasi pinigai ne visų užmokesti.

Turime keliose kuopose pinigus neprisiųstus visus, kokius sąnariai kaipo doklę užmokeję; delto neprisiųsti, kad patis rinkėjai praneszė, jog vienur pasiliko kasztų po 1 dol. kitur po 50 centų ir teip toliaus.

Kasztus koki randasi kuopose, turi pats sąnariai uždengti iš extra mokėjimo, o ne iš kvartalinės doklės. Pas kuriuos likosi toki kasztai,

reikalaujama kad sugražintų kuo veikiaus kasai, nes tą nedamokėjimą priskaitysime prie tų kurie pasiliko sudėtus pinigus.

Kas link insiraszanczių, jeigu tam pa atmesti, per Centralizką Komitetą ar tai del senumo, ar tai del ligustumo, negali jiems kuopa pinigų gražyti, nes jie žinodami save per senais ar ligustais geriaus tegul neprisiraszo.

Tokius pinigus žinome kad nekurijų kuopų administracija sugražino be niekeno žinios iš pinigų kitam kvartale inmokėtų per kitus sąnarius.

Szį darbą veikti vietinėm administracijom ir Centr. Kom, uždraudžia konstitucija 16 puslapis.

Vietinė kuopų administracija, arba ir visa kuopa nuo pažvelgtų per senais, turi pareikalauti prie priemimo metrikus gimimo, o kitaip suvis nepriimt ir nedaryt baderį tolesniem tyrinėjimams; ant syk tas galima atlykti.

Isz tarpo 7 kuopos Pittston, Pa. priimtų sąnarių naujų, du turi dastatyti gimimo metrikus, praneszama kad per seni yra priimti.

Mikola Dereszkeviczius ir Magdė Dereszkeviczienė.

INEIGA IN KASA SUSIV. L. A.

1 Vasario	Baltimore, Md.	\$4.10
5 „ „	Bridgeton, Conn.	18.35
9 „ „	Union City, Conn.	1.05
„ „ „	Hastings, Pa.	4.65
„ „ „	Pittston, Pa.	2.00
„ „ „	Waterbury, Conn.	1.55
„ „ „	Lovell, Mass.	3.05
„ „ „	Elizabeth, N. J.	2.95
12 „ „	Pittston, Pa.	3.00
„ „ „	Philadelphia, Pa.	19.65
„ „ „	Dr. dainorių ant kan.	1.00
„ „ „	Minersville, Pa.	5.55
15 „ „	Homstead, Pa.	.55
19 „ „	Brooklyn, N. Y.	5.00
„ „ „	Westville, Ill.	4.10
23 „ „	Atgražyti pinigai kad nepriima Philadelphios apsaugijimo (Insurance) spaustuvę „Tėvynės“ į ugnepinigių	10.00
		\$86.50

ISZEIGA ISZ KASOS S. L. A.

4 Vasario. Randa už spaust. Tėv, 15.00

„ „	S. Astamskus už zecer.	35.00
„ „	T. Astramskui už manad.	30.00
„ „	T. Astramskui už sekret.	8.00
„ „	George Young už atvežimą nuo dokų Tėv. spaustuvę	25.25
11 „	American Type Founders už 25 svarus litarų	11.33
22 „	Už popierą del knygutės	5.00
„ „	Type Founders Co.	1.10
		\$130.68

„Tėvynės“ iszleidimas nuo 1 Sansio (January) 1900 m. iki 1 Sausio 1901 m. kasztavo \$1.130.52.

Yvairios žinios.

Prezidentas Suvienytų Valstijų Amerikos, dar esąs ramus, nes kas link Kubos reikalų pavesta svarstyti jam vienam.

Prezidentas McKinley tikisi, kad Kubos žmones lengvai pristos ant iszlygų kokias jis paduoda, o kubiecziai vel tikisi, kad pristos prezidentas lengvai ant anų norų, ir palikta Kuba bus savistovė szalis.

Havana 4 Kovo po savo mitingui 5,000 sąnarių isz visų partijų, nusidavė pas jeneral - gubernatorių Wood ir įdavė jam peticiją del pasiuntimo prezidentui McKinley, kurioje praszo, kad paliktų vysiszką Kubai liuosybę pagal duotus pirmiaus pažadėjimus.

MAISZTAI ITALIJOJE.

Isz priežasties skurdulio ir prispaudimo budo, pietinėje Kalabrijoj žmones daro maisztą reikalaudami idant išdalinta butų žemė žmonėms, kuri dar priklausio mažam skaitliui didžiunų.

Del prismeigimo tokių baduolių maiszto, reikalaujama kariumenės.

‡ Prancuzijos partizantai geidžia kad butų panaikinti visi kliosztoriai. Isz to kilę didi tarpsaviszki nesutikimai, gali kartais iszveržti didesnė naminę kovą. Naminiai nesutikimai, visad esti ant blėdies patiems.

‡ Amerikos kariumenė Pekiną paliekt, ten bus tik 200 kareivių del apginymo amerikonszkos legacijos.

Pekine buvo Amerikos kareivių kurie grynai 1,600.

‡ Arcivyskupas Chapelle perstatė projektą randui, idant įsteigtų bažnytinę organizaciją Philipinuose.

‡ Amerikoniszkai aficierai gryždami iš Philipinų tikrina, kad vado philipiniečių Anguinald'o jau neesą gyvo.

‡ „Indijana“ laivas 1 dieną Kovo pargabeno į San Francisco 10 negyvu kareivių Amerikos kunų mirusių Philipinuose.

Lenkiskas dienrasztis „Dziennik Narodowy“ patalpino ilgus straipsnius dviejuose num. iš Warszawa raszėjo apie netikusį pasielgimą žinomo denuncijanto Lietuvoj kunigo Julijono Radzevicziaus, ir iszrodo jo perdėmai visas bjaurybes Sziauliuose kokias darė studentams ir net kunigams, o vis tik norėdams buti geru maskoliams; bet ir maskoliai greitai jį pažinojo kaipo žmogų be mažiausios teisybės, Raszėjas sako: kad ir maskoliszkai urėdnikai pradėjo nuo jo szalintis! Kun. J. Radzeviczius, apskundęs Sziaulių visą miestą, kad tai esąs lizdas socijalistų propagandos teip lietuviszkų kaip ir lenkiskų; studentai visokias socijaliszko turinio broszuras skaitę, o jais gauna su žine direktoriaus ir prasorių ir t. t.

Jis kun. Radzeviczius 1894 m. apskundė valdžiai net savo vyskupą ir kapitulą apie dalykus rengenczius ką prieszai valdžią; jeneral gub. Orževskis tuojaus siuntęs Klingenbergi padaryti kratą ir tyrinėjimą: Klingenbergis trepno nieko neradęs ir neiszyręs, kad ir mislijo vyskupą kanst, bet negalėjo.

Kun. Radzeviczius kad per mierą jau visiems dagrauzė ik gyvam kaului ir, žmones tapė gana įpykinti, viena nakcia 27 Kovo 1899 m. iszlipino visur apie Sziaulius proklamaciją szaukiant, idant laike dievmaldystes iszmest isz bažnyczios kun. Radzeviczių neatbutinai kad pasirengtų; bet toje dienoje kunigo kito gražus pamokslas užpykusių žmonių szirdis

suminksztino, ir nieko nedarė.

Jis apskundė kun. Pavlovskį, kad ans atprovijęs miszes už povstanczius, kun. Pavlovskis tape suaresztavotas ir į karmelitų kliosztorių įmestas; toliaus kun. Pavlovskis isz tos priezasties priespaudas kensdamas nuo valdzios be jokios kaltės, likosi ant visad be jokios algos.

Nuskriaustas žmogus skaudžiai, prisiglaudė prie vargszų namo kaipo kapelionas Derduose, ir ten užbaigė savo gyvenimą.

Daugel reiktų užimt, kad isz minėtų straipsnių daryti visą isztrauką.

Apsaugok Die mus nuo žmonių, per kuriuos turi nukent prasti žmones, geri kunigai ir tauta.

Iszsiobodėjo lietuviai tokį nenaudėlį, nes tapė perkeltas į Petrapilį arcziaus tankumyno pravoslavų.

Žydai Lenkijoj ir Vokietijoj.

Maskolija paglemzdama szalis Lenkiją ir Lietuvą, rado žydus teip begyvenanczius, Maskolijoje tikrojoj žydų nebuvo, ir jiems aiptol įzengti į provincijas Rosijos buvo uždrausta.

Bėgant laikui, tiesos tapė nors maž kiek pakreiptos truputį žydams ant naudos. Galėjo Maskolijos miestuose del gyvenimo liktis vaikai tarnavusių žydų maskoliszkoje kariumenej, bet tik miestuose, o kaimuose nevale.

Pasirodė nekuriuose Maskolijos miestuose galop per didis procentas žydiszkų gaivalų, tas įvyko tik per papirkimą maskoliszkų czinovnikų.

Žydai mokėdami suktis apie viską, nepaklydo papirkinėt urėdninkus rekrutacijų, vietoje sveiko žyduko, į akrutus pastatė netinkanczius tik, tinkantieji prasiszalino.

Žydai visame pasirodė demoralizantais, atkreipė rustybę ant savęs maskolių, laike II Aleksandro vieszpataavimo.

Randas Maskolijos totoriams, kirizams, armėnams, kaukaziszkais turkomanams davė platesnes gyvenimo tiesas neigū žydams; su anoms

padermėms kartais maskoliai gerai draugaujas, bet su žydu niekad os.

Po smert II Aleksandro, užstojęs ciecoriumi Rosijos III Aleksaudra, paplėtęs daugiaus savą tautiszką, religijiszką fanatizimą, 1882 m. paskyrė augszcziausia komisiją, kurios deszne ranka buvo griovas Pahlen ir darė perkratinėjimą visų tiesų link žydų. Randant kuomet žydus mat Rosjai nenaudingus, tiesas da siaurino, ir galop apszvietos ministerija į mokslus isz gaivalų žydiszkų priėmė tik siaurą procentą.

Kada tapė žydams tiesos labjaus siaurinamos, pradėjo pulkais keltis į vakarines provincijas užrubežės. Mažiaus turinti pinigų, pasiliko Prusose Szlezijoj ir tt.

Žydai ateiviai isz Maskolijos terpšienių, apsisėsdami Szlezijoj, pasidarė sunkenybe ne tik gyventojams kittaucziams, bet ir patiems ten nuo seniaus gyvenantiems žydams.

Dabojant į plaukimą kaip sako nenaudingų žydų, prisiėjo Vokietijos valdžiai uždaryti rubežius atėjunam ant apsigyvenimo žydams, del to, kad jie grini, be menkiausio turto, atėdinėje vien tik iszczulpti kiek isz szaliės, ir dangintis tolin. Likusieji žydai Vokietijoj mažame procente, nėra del szaliės nenaudeliai, ir rokuojami tikrais gyventojais Vokietijos.

Žydai Vokietijos skiresi toli nuo žydų Lenkijos ir Lietuvos, jų daugumas suvokietėję.

Ženybos žydiszkos veislės su vokiszkaja yra ne retos, ko Lenkijoj ir Lietuvoj suvis nėra. Ten susimaišiusi veislė vadinama yra „vokiszkai - žydiszka aristokracija“.

Nors žydai suvokietėję, ir susimaišę, bet neranda pas tikrus vokiczius tikros guodonės; vis ant jų turi kokias ten pažvalgas; negelbsti net, kad ir isz sumaiszytos veislės tampa žmonės nekurie dideis urėdninkais.

Paskutiniame laike Maskolijos rėdas žydams dą asztresnį smugį suteikė atimant nuo visų karcziamas, kuriuos vien jų rankose po miestus bu-

vo, ir emigracija į vakarines szalis vel sutirsztėjo.

Prikeliovo sukudusių žydpalaikių į Argentiną ant kolonijų apgyvent, bagociai žydiszki perkant žemę mislijo, kad isz savų žydelių turėdami ukininkus, galės pasirodyt kad lygi tauta su kitoms; kitos visuomi moka tautos užsiiminēt, teip ir žydai gali. Bet kur tav? kaip vilką negalima padaryt sargu namo, teip žydu ukės darbininku. Žydai Argentinoje dirbti nenori, ir nonorės, nes jie nuo mažumėlės palenkti suktybėms, ir tas palinkimas, prigimimas, neduoda jiems kitos ramybės, apart giszteft.

Isz arcziaus jeigu kas prisiziuri žydui, tai turi neatbutinai mislyti: „žydas tai kirmėlė, kuri geidžia ant kaklo apsvyniot“.

Kad žydai nenauduoliai, tai ir visos szalys juos neapkenzia.

Lietuvoj, arba Lenkioj, jeigu žydas gavo kur prisikabint, tai tikrai jau ir rangosi kaip kirminas ant kaklo, ir gyventojus tuomi stumia žemin į prapultį. P. T.

Atsakymai.

P. Skun. Cleveland, O. - Pirmos dalies korespondencijos, kurioje Tamista persergsti lietuvius priesz „naują Dilionį“, kurs Skotijoje perstatynėjo savę už klieriką „nebuves seminarijoi“, o dabar laukia szventinimų nuo neprigulmingo „Italijono“, netalpiname: stoka vardo to pauksztelio ir artesnių žinių.

Redakcija.

Kun. J. Žebriui, garbės sąnariui S. L. A. - Mes žinojome, ką darome; ir priėjome prie konkluzijos, kad pp. Tereilą ir Damijonaitį reikia isz Susivienijimo iszmetst. Svarstėme ne adyną ir ne dieną, bet isztisus du mėnesiu.

Pabaigoje lapkriczio gavau du affidavit'us isz Waterbury priesz Tereilą ir Damijonaitį ir porą skundu priesz kitus sąnarius mūsų Susivienijimo. Padėjau privatiszkus apskundimus į szalį ir tik už mėnesio nusiuncziau affidavit'us į Shenandoah pas vice - prezidentą, kasierių ir vieną apiekuną kasos. Mano laiszkas skambėjo teip:

Scranton, Pa.

Jan. 4, 1901.

Centralizkam Komitetui Sus. L. A.

Siuncziu Centralizkam Komitetui dokumentus, iszrodanczius, juog du sąnariai kuopos No. 11 (Waterbury, Conn.) yra stoje į aiszkią kovą priesz krikščioniszką tikėjimą. Kadangi nuo tokių tai sąnarių darosi daugiausiai ergeliai Sus - e, užtal mano nuomonė yra virszminėtus du sąnarius kuopos No. 11, J. Tereilą ir M. J. Damijonaitį, kaip elgeucziusis priesz S. L. A. konstituciją, visiszškai iszbraukt isz tarpo sąnarių S. L. A.

Koki nuomonė kitų sąnarių Centralizsko Komiteto? Kun. A. Kaupas prez.

Vienog paliudyjimo dviejų ypatų, nors po prisiega sudėtų, neiszteko. Reikėjo daugiau dokumentų. Sausio 9 d. buvo padarytas dar vienas affidavit, ant kurio keturios ypatos po prisiega iszpažino, juog jomi Tereila ir Damijonaitis yra žinomi, kaip prieszai bažnyczios.

Tada kiti sąnariai padavė sekanczias nuomones:

Pristoju, kad iszmetsti isz Susivienijimo virszminėtus sąnarius. Vice - prez. A. Daniseviczius.

Manding negalima laukti ilgiau be darymo skriaudos Susivienijimui. Reikia kuogreicziaus iszmetsti isz Susiv. anuodu sąnariu (J. Tereilą ir M. J. Damijonaitį) ir opgarsinti tą organe „Tėvynėje“. Kun. A. Milukas, kasos globėjas.

Pristoju, kad butų iszbrankti isz Susivienijimo knygu. Kaz. Radzeviczius, kasierius.

Negaliu nepristoti ant tokio dalyko, nes mes patys pasirodytumim prieszininkais įstatų S. L. A. Todal neatbutinai augszeziau minėti sąnariai S. L. A., pp. J. Tereila ir M. Damijonaitis, turi but isz S. L. A. nieko nelaukus praszalinti.

S. Pranis, kasos globėjas.

Dieną 7 Febr. Matydamas isz paliudyjimų per sąnarius Susivienijimo, kad M. Damijonaitis ir J. Tereila stojo net per gromatas vieszai kovoti priesz tikybes reikalus ir paržvelges, kad visas Centralizskas Komitetas, pasiremdams ant įstatymų Susivienijimo, pasiraszė iszbraukti pp. J. Tereilą ir Damijonaitį isz eilės Susivienijimo sąnarių, kaipo nenaudingus, todėl ir asz neesu prieszingas iszbraukimui ir ant ko pasiraszau.

T. Astramskas, sekretorius.

Tada tik likosi pagarsintas „Tėvynėje“ iszbraukimas Tereilos ir Damijonaiczio.

Taigi skundas buvo, buvo tyrinėjimai ir liudininkai (Tamista raszai, kad skundo visai nebuvo!). Mes priesz tuodu vaikinui nieko ypatiszko neturime, pripažįstame, kad padėjo nuopelnus, S. L. A., bet kas isz to, kad paskutiniame laike pasirodė Sus. blėdingi. Juk p. Tereila karata įsiverzė ant salės, ant kurios draug. szv. Pranciszkaus laikė mitingą, ir iszniekino draugystės virszininką. Gavau skundą, bet isz jo prie iszmetimo p. Tereilos nesinaudojome. Dabar pranesza mums, juog yra renkami paraszai, buk T. ir D. yra geri katalikai. Delko geri katalikai? Gal delto, kad nė vienas isz pasiraszan czijų negirdėjo isz lupų tų dviejų vaiki-

nų žodžių, prieszingų bažnycziai ir tikėjimui? Bet liudininkais negali but tie, ką nieko nematė ir negirdėjo D. ir T. snekanczius netik priesz krikščioniszką, bet apskritai priesz visoki tikėjimą. Tamista vadini iszmestus isz Sus. „doriausiais krikščionimis - katalikais“, bet, tikėk man, nė vienas doras katalikas nesakys, kad peklos nėra arba kad bažnyczios ir kunigai yra tik budai apmuilini-mo žmonių.

Mes iszmetėme Ter. ir Dam. ne „už tusztszą ir ant tusztszo“, bet už perzengimą konstitucijos. Kad parodyt mūsų bepusiszkmą, pasakysiu, kad sziomis dienomis „sudyjome“ vieną kunigą, apie kurį mums buvo praneszta, juog yra ardytoju Sus. Jeigu butume turėję tiek ir tokių dokumentų, kiek priesz prezidentą ir sekretorių 11-tos kuopos, butume tą kunigą iszmetę teippat, kaip iszmetėme T. ir D. Rodosi, nepervirszyjome tiesų, suteiktų mums Sus. konstitucijos, o vienog Tamista mūsų pasielgimą pavadinai „tyronija“....

Veltu! Atsiliepinimas netilps „Tėvynėje“. Remiasi jis ant klaidingo s u p p o s i t u m , buk iszmetėme nesielgenczius pagal konstituciją Sus. sąnarius „be sudo, be skundo ir be liudininkų“, buk Centralizkam Komitetui tik „prisisapnavo bedievystė Ter. ir Dom.“

Kun. A. Kaupas prez.

J. Kazakeviciui. - Tamistos straipsnio netalpinsimė del tos paczios priezasties, del kurios netalpinome kun. Žebrio atsiliepimo. Tamistai rodosi, kad mes iszbraukėme isz Sus. L. A. Tereilą ir Damijonaitį už tai, kad jie laikė pusę p. Mikolainio ant pereito seimo. Anaipol: iszbraukėme juos vienatiniai už nepildymą konstitucijos.

Be to, Tamista bari didesnę pusę Sus. sąnarių (beveik visą Susivienijimą) už tai, kad nenori turēt nieko bendro su „buddistais, anarhistais ūei valnamaniais“ (Tamistos žodžiai), vadini prieszinga partija. Tokie iszsireiszkimai gali sukelt mūsų Susivienijime dar didesnius nesutikimus, kaip dabar. Pagaliau ilgų straipsnių apie dalykus, kurie yra malti ir iszmalti, netalpiname.

Redakcija.

TELEGRAMAS IN DANGAUS PASVIETI.

Randasi dabar mislitojas placziai žmogus Amerikoje Mikalojus Tesla kurs žada pasiekti savo elektriszka prietaisa plenetą Marsa.

IŠ KELIONĖS PO EUROPA.

Parašė Kun. J. Žilinskas.

PRUSUOSE.

Sargas, skėtriodamas į visas puses rankomis, garsiai pasakojo, ką kuris pavaikslas reiszkia, koks karalaitis ant kokio stalo valgė kokia karalienė kokioj kedėj sėdėjo. Vokiečiai dievobaimingai jo klausė. Mano mislys buvo paskendę senovėje. Rodėsi gyvai matančiau dvasias šarvuotų minykų, Tarnai, prusiški vergučiai, rita iš pažemių bačkas alaus ir vyno. Stalai refektorijų ir eilių apstatyti nuolat pilnomis taurėmis, apie kuriuos susėdę pusgirčiai kryžiokai kalbasi, kaip kur kokias pinkles statė ir kokias da statys del pavergimo prūsų ir lietuvių.

Eidamas per vieną kambarį pamačiau ant sienos diktoko formato fotografiją, dažais pieštą, ant kurios buvo 8 moteriškės ir apie 10 vyrų. Žemai parašas: „Deputation der Lithauer... Tauerlauken, kreis memel, 25 August 1890“. Norėjau tam deputacijonui arčiaus prisiziurėti, bet lankytojų draugė ir sargas nelaukė.

Kitą dien nuėjau į muzejų „Prussija“.

Senoviški daigtai padalinti į tris skyrius.

Pirmame kambaryj sudėtos archeologiškos liekanos pa - Baltario gyventojų iš priešistoriškujų laikų. Žmonės šitų kraštų tada (veik iki 5 šimtmečiui prieš Chr. Pono gimimą) nepažinojo jokių metalų. Ginklus ir visokius inrankius dirbo iš titnago, iš rago arba kaulo. Muzejų surinkta daugelis akmens kirvukų, apvalių arba kiek paplokščių akmeninių kulkų, be išgręštų juose skylių ir pagražinimų toliaus skylėti, šlipuoti kirvukai, kuriuos Lietuvoj vadina Perkuno kulkomis. Titnaginiai peiliai ir šaip keli tiesmuki padarėliai: iš žuvies kaulo šukos, adatos, ylos, kauliniai pjukleliai. Puodai paprasčiausio išdarbio. Pabaigoje titnaginio perijodo jau pradeda rodytis išdarbiai iš bronzos (varis maišytas su cinu), bent čia, muzejų, jie teip sustatyti. Skeletai (kaulai) iškasti iš žemės liudija, kad tuose laikuose numirėliai mus' krašto nebuvo, kaip kad paskiaus, deginami, tik laidojami į žemę sėdinčioj arba pusiau stovinčioj, pusiau klupančioj pozicijoj.

Antrame kambaryj sudėtos liekanos iš perijodo bronzos, arba žalvario. Visoki rubų pagražinimai, kaip ve, žiedai, rinkės del kaklo ir rankų, visokios saktys, guzikai, spilkos del prisegimo plaukų, lenciugėliai yr' daryti iš vario, ir teip gražiai išmarginti ir išdabinti, kad, ištiesų, šiadien auksoriai tulų išdarbių nesisarmatintu. Inrankiai teippat dirbti iš žalvario. Pažinota visokių įnagių daug daugiaus nei praeitame, akmens perijode. Tarp kitko tada mus' krašto gyventojai vartojo vogas, žirkles, durtuvus ir žalvarinius kardus.

Karielius ir kitokius pagražinimus darė iš gintaro. Pažinojo kaip kur ir stiklą. Geleži pradėjo vartoti da prieš Christaus Pono gimimą, bet, sulyginant, labai mažai. Sidabrą žinojo iš jo dirbo pailgus pinigus. Raštų iki šiolaik ant jokių išdarbių neužtėmyta. Indai gražiai ir labai yvairiai išmarginti, išraižinti, bet ne literomis. Žmonės šito perijodo numirėlių kūnus anksčiaus laidojo nedegintus, vėliaus degindavo, o pelenus pildavo į urnas (puodus). Ant palaidotų liekanų (degintų ar ne degintų) pildavo kapus, kuriuos lietuviai po šiai dienai vadina milžinkapiais.

Trečiame kambaryj muzejaus, o teipjau ir didelėj dalij antrojo, sukranti palaikai geležies amžiaus, daugiausai iš laikų kryžiokų. Šarvai, ginklai, aprėdalai, liekanos architekturos,

tėpliorystės, sliesorystės, staliorystės; modeliai laivų.

Labai but gali, kad Baltųjų marių pakraščiuose pirmame perijode, akmens amžiuje, gyveno autochtonai, greičiausia finiško paėjimo.

Didelė permaina kulturoj ir dailoj, atsiradus šitose šalyse variui, rodo, žalvario arba bronzos amžiuje čia radosi kita giminė, stovinti kur kas ant augštesnio laipsnio civilizacijos nei pirmoji. Ta giminė, kaip man nurodo, buvo gudai, protėviai lietuvių, tauta aukso, vario ir deginamųjų kunų, gyvenusi teip plačiai, kaip plačiai yra randami vidurinėj Europoj milžinkapiai (kurhanai).

Kaip vario kultura, prasiskverbusi iš rytpiečių paveikė kultūrą akmens, teip kultura geležies, atėjusi iš pietvakarių, paveizdoj šarvuotų kareivių, apgalėjo kultūrą vario, užmesdama didesniai daliai gudiškųjų tautų naują kalbą ir naują tikėjimą.

Užveizdėtojas muzejaus, dažinojės kad esu lietuvis iš Amerikos, priėmė manę labai maloniai, parupino katalogus, patsai paeiškino nekuriuos dalykus, o atsisveikinant dovanojo tris fotografijas akmens stalų, kurie randasi muzejų.

Randasi Karaliaučiuje du kiti muzejų: Kunstgewerbe Museum ir Stadt Museum. Aplankiau ir tuos. Bet del lietuviu čia mažai kas žingeidaus. Daigtai, daugiausai paveikslai, yra iš paskesnių laikų.

Prieš išvažiuojant ant valandos užbėgau į karališkąj Knygyną. Vienas iš oficijalistų apvedė manę perdėm visus rūmus, išrodydamas, nors paviršiumi, visus knygyno skyrius. Ant vienos lentynos, privedęs, parodė tulus lietuviškus laikraščius, tarp kurių buvo numeriai Tėvynės ir Vienybės. Metams užsibaigus, pasakojo man pravedyrius, jie tuos laikraščius apdaro ir, ant aužinos atminties, sudeda juos ant knygyno lentynų.

4 dieną Rugsėjo jau buvau Prusuose, Tilžėj. Neperdidis tai Lietuvos miestelis, ale čystas ir smagus. Šiadien centras tautiško judėjimo abiejų pusių, Prūsų ir Didžiosios Lietuvos.

Kryžiokų brolystė juo tolyn, juo labyn skverbdamasi į gilumą Prūsų žemės, laikuose mistro Konrado von Jungingen uždėjo, vietoj kur nedidelis upelis Tilželė įpuola į Nemuną, tvirtynę, kuri gavo vardą Tilžės. Tokia miesto pradžia. Kiek augščiau Nemuno, nepertoli nuo Tilžės, buvo kita kryžiokų tvirtynė Ragainė. O kitoj upės pusėj, lygiai tarp Ragainės ir Tilžės, ant Rambynkalnio, stovėjo prusiškoji žinyčia, kėrėjo aržuolai, rusėjo šventoji ugnis. Senovės tyrinėtojai mena, kad čia, bent per nekoki laiką, buvusi Rambava, vieta gyvenimo augščiausiojo stabmeldiškųjų prūsų ir lietuvių kunigo - krivės.

Puikiai išveisdi augštas, status, apžėlęs giria Rambyno kalnas, su savo daubomis, griovomis ir kalvomis. Prasidėjęs gūna nuolaidžiai vakarų pusėj, tęsiasi jo krantas pa - Nemune daug maž per pusantro versto, stačiai nudribdamas į plačias pa - Tilžės lankas rytuose. I pietus, po skardžia pakrante, žemai, liuliuoja tirus Nemunas, už Nemuno matyt miestai Tilžės ir Ragainės, o tarpe jų puikiausia lyguma, apklotu kaurais žaliu pievų ir geltonų dirvų.

Vaziuosiu ant Rambynkalnio. Atlankysiu lietuvišką Bitėnų kaimą. Prisiveizdėsiu senam pažystamam Nemunui. Paregėsiu mus' ukininkns, laukus, pievas. Išgirsiu lietuviškų girių ošimą. Atsikvėpsiu tyru oru. Akis užbovysiu puikiausia Prusuose regykla, o dvasią pastiprinsiu mielais atminimas garbingos protėvių praeitės.

(Toliaus bus).

Italijos mieste Palermo, isz priezasties bado, kilo maisztai toki, kad reikėjo szaukti kariumenę del apmal-szymo. Minės žmonių apmetė akme-nais kareivius; kareiviai davė szu-vius, bet netaikė į žmones, tik leido virszum galvų.

Isz tokios priezasties Italijoi didis neramumas.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 10tos kuopos Susi-vienyjimo L. A. atsibus extras mitingas 9 diena Kovo (March) 1901 m. 8 valanda vakare. Lietuviszko Kliobo name 943 S. 2nd' ulyczios.

Sąnariai Susivienyjimo užpraszomi ne-atbutinai atsilankyti del svarstymo mus paczių 10 kuopos reikalų ir tt.

Komitetas

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo dėdės Juozo Dikszo. Amerikoj

bus jau apie asztouni metai; jo buveinė visad buvo Brooklyne bei New Yorke, o dabar nežinau kur jis randasi. Žinantie, kur jis gyvena, teiksitės duot žinę, už ką busiu dėkingas.

Antraszas mano toks:

Mr. Ignac Dikszas
204 Chesnut st., Newark, N. J.

Pajieszkau Jono Stankevicziaus, turiu svarbų labai dalyką. Praszau atsiszaukti, arba kas kitas žinotų apie jį; meldžiu duot man žinę ant tokio adreso:

K. Macziulis Pomerania, N.J.

TEMYKIT LIETUVIAI!!

Nuk szio laiko paleidžiam žodynėlius ko pigiau-siai, idant kiekvienas tautietis galėtų ausipirkti, ir davęs apsidaryti kiszianiuje nesziodamas pasi-ziūrėti kada jam prireikia kokio žodžio, visadą turėti.

Lietuviszkai - Angliszkajį gaus už 70 centų; abudu už dolerį. Kas norėtų pirkti nesusiutus abu gaus už 80 centų.

Kun. P. Saurusaitis
Waterbury, Conn.

LIETUVIS

Muzikaliskzas Profesorius.

A. P. Dyczkauskas lietuvis puikiai mo-kina grajintie ant visokių įstrumentų ko-kie tik yra, jis patsai sutaiso tįnkanczias notas, ir gana faktiszka mokinami jo stu-dentai, pataiko iszmokti grajįnimą greitai.

P. Dyczkauskas mokina teįpgi Daino-

rių draugystes, dainuoti ant 4 balsų.

Jo adresas:
1835 Cedar st., Philadelphia, Pa.

Lietuviszka mokslaine drapanu kirpimo.

Atsibuva triklesinis mokslas lietuviszkoje ir an-gliszkoje kalbose.

Suvienytose Valstijose lietuviszki kriancziai š-santi, užpraszomi maloniai atsilankyti ir profes-ijonaliskzai iszsilaviint drabužius sukirpt, nes dar kol darbai slėkuoja turit laiko.

Mokina progresyviszka New York Mitchells si-stema kirpti su miera ir be mierso į saizus.

Profesorius: J. Shausky 605 S. 3rd st.
Philadelphia, Pa.

AR ESI KURCZIAS??

Visokis kurtinis išgydimais gal naudotis da-bar; tik nebiliai yra neižgydomi. Ožimą ausise sustabdom tuojaus. Paraszki bndą apkurtimo ir nedagalėjimo, o egzaminacija yra už dyką. Gyditis galima savo stuboje.

Dr. Palton. 596 La Salle Ave. Chicago, Ill.

A. Maslauckas,

Geras ir prieteliskzas mus žmogus, užlaido gerus gėrymus, ir yra gana dorus ir pasznekamus lietuvis. Pas jį iszpuola atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios Plymouth, Pa.

A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

772 Milwaukee Avenue.

CHICAGO, ILLINOIS

PRIIMA LIGONIUS { nuo 8 iki 10 ryto,
nuo 12 iki 1 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

Ateik pats arba gali paszaukti į savo namus. Gydau pasek-mingai ir didžiausioje paslaptyje užlaidau užsikreczianczias lim-panczias gėdingas ir prastoto vyriszkuomo ligas. Atsiszauken-tiems per laiszką su apraszymu savo ligos duodu rodą.

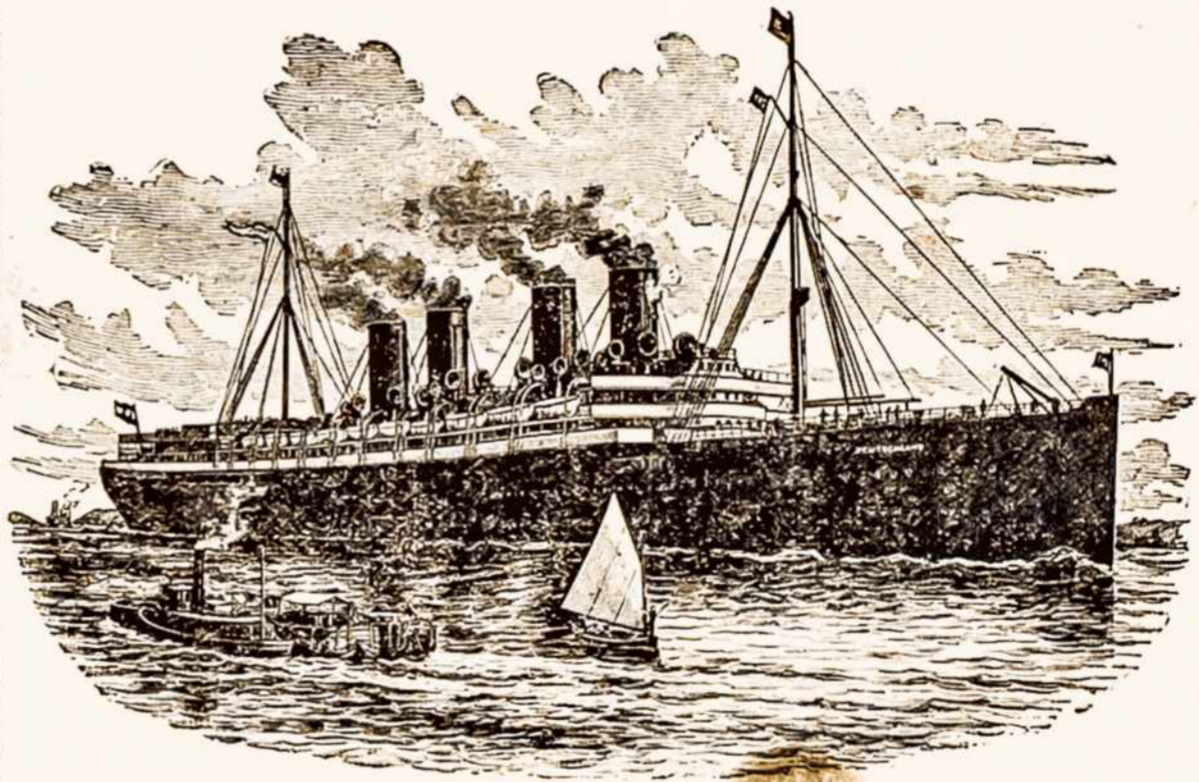
F. S. Klinges.

- Maliorius dekoracijų Bažnycziose. -

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyczzių ypatingai del altorių, puikiai iszdabina bažnycziose sienas ir kitokias dekoraci-jas.

Adresas: F. S. KLINGES

293 Carey Ave. Wilkes Barre, Pa.

Parduoda Szifkartes

Ant geriausių ir sparcziausių expresavų ir reguliariszkių laivų į visas szalis svieto; parduoda tikietus gelzkelio į visas dalis Ame-rikos. Permaino visų szalių piningus ant amerikoniszkų, suteikia sveikiausias rodas visuose reikaluos žmogaus.

M. Rosenbaum.

609 S. 3rd st., Philadelphia, Pa.